

Feltarbejde

Med fokus på deltagerobservation

Helle Ploug Hansen

**Department of Public Health, University of Southern
Denmark, hphansen@health.sdu.dk**

Udfordringer, muligheder og begrænsninger

Helle Ploug Hansen. "Antropologisk opmærksomhed. Refleksioner fra et feltarbejde om kvinder, kræft og rehabilitering"

Socialmedicinsk tidsskrift

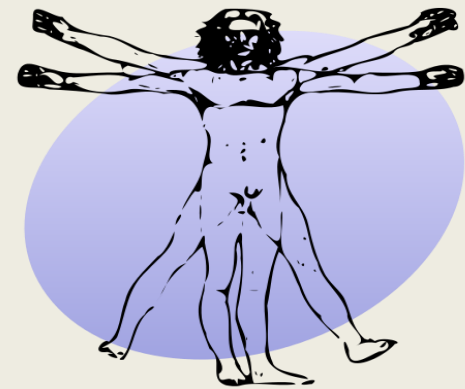
nr. 6/2004

Højtlesning

Kropslig involvering og antropologisk opmærksomhed

- ❖ Deltagerobservation som vigtigste kilde til data
- ❖ Forskeren som del af det fællesskab, der studeres
- ❖ Det gælder om at gribe de øjeblikke som trænger sig på og rette opmærksomheden mod begivenheder der forundrer
- ❖ På feltarbejde er det nødvendigt at overgive sig til øjeblikket og acceptere sin egen eksponering

Det er det som den danske antropolog Inger Sjørlev har kaldt:
"*... en intellektuel forløsning, som sker via en kropslig involvering*"

(Sjørlev I. 1995. Det metodiske forløb. Tidsskriftet Antropologi "Metode". nr. 31:177-185).

Deltagerobservation

- ✓ Grænser mellem at deltage og at observere flydende

- ✓ Forankret deltagelse – hvor deltagelse er et mål i sig selv

Sociale relationer

Generering af data

- står og falder med arten af de sociale relationer, det lykkes den enkelte forsker at etablere og vedligeholde
- og med den eller de pladser forskeren kan og vil indtage i denne verden

Grænser for deltagelse

Forskerens deltagelse kan

- være uønsket
- være upassende
- virke forstyrrende

Vigtigt

At reflektere over de grænser for deltagelse, man selv bevidst eller ubevidst sætter/satte, og de grænser som de involverede personer sætter/satte.

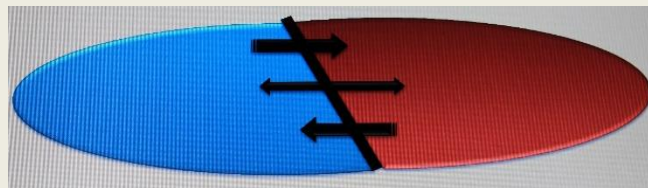
Refleksion

... er ikke alene central i forhold til egne og mere generelle diskussioner over deltagelse

... indebærer tillige et fokus på selve grænsefladen, dvs. på det, der bevirker at 'nogen' trækker en grænse

... grænsedragning er vigtig i forhold til ens adgang til felten

... grænser for en forskers deltagelse hænger sammen med de identiteter der er på spil eller kan sættes i spil i det pågældende felt

Forhandling

- adgang til felten forhandles gennem hele feltarbejdet
- vi kan ikke få alt at vide, men må vælge et perspektiv
- den antropologiske opmærksomhed er selektiv, rettet mod det konkrete
- det etnografiske feltarbejde er mere end metode
- det er også en analytisk praksis og rummer en teoretisk ambition
- valg indebærer også fravalg

Feltnoter

- noter og udfoldet tekst
- fastholde deltagerobservation i tekst
- skriv, skriv og skriv
- formulering og erkendelse
- grundlag for bearbejdning, analyse og fortolkning

Konklusion

Afgørende for det etnografiske feltarbejde med deltagerobservation, interviews osv.

- nysgerrighed og lyst til feltarbejde
- forskerens mulighed for at komme ind i den verden der undersøges
- etablering og vedligeholdelse af sociale relationer med konkrete mennesker i felten
- overvejelse af sin egen risikovillighed, altså hvor langt er jeg personligt villig til at gå for at udvikle og konsolidere de sociale relationer til de mennesker, der indgår i mit projekt